

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 6, 9, 15, 16, 17, 21¹, 22, 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 STRAIPSNIŲ IR DVYLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 54 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTŲ Derinimo pažyma

Eil. Nr.	Suinteresuotos institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
1.	Valdas Jurkevičius, 2020-07-15 raštu	<p>Dėl Elektros energetikos įstatymo pakeitimo nuostatos: Citata:</p> <p><i>Pakeisti 74 straipsnio 5 dalį papildyti 6 punktu:</i></p> <p><i>„6) gamintojų, kurie nėra įgiję teisės pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu, elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedu ar kitais Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais, naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pagamintą ir pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis tiesiogiai vartotojui parduotą elektros energiją.“</i></p> <p>Klausimai:</p> <p>1. Ar ši įstatymo nuostata gali būti taikoma elektros energijai, pagamintai elektrinėje naudojančioje atsinaujinančius energijos išteklius, kurios pagamintai elektros energijai baigėsi skatinamasis laikotarpis, ar ji taikoma tik tokiai elektros energijai, kurios gamybai niekada nebuvo taikyta nei viena AEI 20 str. 24 dalyje nurodyta paramos forma.</p> <p>2021 m. pradžioje labai daug elektrinių, kurios šiuo metu gamina elektros energiją ir gauna skatinamąjį tarifą, skatinamasis laikotarpis baigiasi 2020 gruodžio 31 d. Jei siūloma įstatymo nuostata, suprantama kad bus taikoma AEI elektros energijai kurios skatinamasis laikotarpis jau pasibaigęs tai tokioms elektrinėms būtų naudinga turėti ateityje galimybę pasiūlyti savo pagamintą elektros energiją vartotojams didesne nei rinkos kaina, ir tas "kainos priedas" galėtų siekti VIAP tarifo ribą. Kitais žodžiais tariant, vartotojui būtų ekonomiškai patrauklu pirkti elektros energiją iš tokio gamintojo šiek tiek didesne nei rinkos kaina, nes jam nebūtų prievolės mokėti VIAP. Šiuo metu kilmės garantijas vartotojai įsigyja vedini arba altruistinių ar reputacinių tikslų. Siūloma</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siūlomos nuostatos esmė yra paskatinti gamintojus dalyvauti elektros energijos rinkoje be valstybės paramos.</p> <p>Dėl nuostatos taikymo gamintojams, kuriems pasibaigė skatinimo laikotarpis (gavo fiksuotą tarifą). Atkreipiame dėmesį, kad fiksuotas tarifas buvo apskaičiuojamas taip, kad gamintojams paramos laikotarpiu atsipirktų elektrinė, t. y., vadovaujantis Elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, tarifų nustatymo metodikos¹ 9 punktu, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustatydavo tarifus, užtikrinančius, kad skatinimo laikotarpiu elektros energijos elektrinės būsimųjų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė (NPV) būtų lygi nuliui. Tai reiškia, kad per šį laikotarpį elektrinė turi visiškai atsipirkti ir konkuruoti su kitą kurą naudojančiomis elektrinėmis. Atsižvelgdami į tai, kad paramą gavusios elektrinės gali veikti rinkoje rinkos sąlygomis, manome, kad atleidimas nuo viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) mokesčio, perkant elektros energiją iš tokių elektrinių, sukurtų diskriminacines sąlygas prieš kitus rinkos dalyvius.</p> <p>Dėl nuostatos taikymo ne tik galutiniams vartotojams, tačiau ir elektrą įsigyjant per nepriklausomus elektros energijos tiekėjus (atskirai įsigyjant kilmės garantiją ir elektros energiją). Vadovaujantis Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklėmis², kilmės garantija gali būti įsigyjama</p>

¹ Patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (dabar Valstybinė energetikos reguliavimo taryba) 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-233 „Dėl Elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, tarifų nustatymo metodikos patvirtinimo“.

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“.

	<p>Istatymo nuostata paskatintų kitus vartotojus pirkti AEI elektros energiją jau vedini grynai pragmatinių, ekonominių motyvų. Tai paskatintu rinkoje išlikti tiems gamintojams kurių skatinamasis periodas pasibaigė, bet įrangos būklė dar leidžia eksloatuoti tokius generavimo šaltinius.</p> <p>2. Ar ši įstatymo nuostata gali būti pritaikyta galutiniams vartotojams (nemokėti už VIAP), kuriems buvo perleistos kilmės garantijos (bet kokia forma: ar perkant elektros energiją iš nepriklausomo tiekėjo su kilmės garantija ar perkant atskirai elektros energiją ir atskirai kilmės garantiją.).</p> <p>Dabar pažodžiui skaitant susidaro įspūdis, kad ši įstatymo nuostata galės būti taikoma tik labai siauram ratui vartotojų, tai yra tik tiems, kurie turi tiesiogines sutartis su konkrečiu gamintoju, gamintančiu elektros energiją naudojant AEI.</p> <p>Jeigu taip siaurai interpretuoti šį punktą išskyla atskirų vartotojų diskriminavimo vienas kito atžvilgiu problema. Abu vartotojų tipai (vienas - kurie perka kilmės garantijas rinkoje, o elektros energiją iš nepriklausomo tiekėjo; ir kitas, kurie perka tiesiogiai elektros energiją iš gamintojo ir gauna kilmės garantiją) vienodai prisideda prie AEI elektros gamybos skatinimo nesvarbu ar jis moka kainos priedą tiesiogiai gamintojui ar jis perka atskirai elektrą iš nepriklausomo tiekėjo o kilmės garantijas kilmės garantijų rinkoje.</p> <p>Kitas nemažiau svarbus aspektas yra elektros energijos gamybos ir vartojimo subalansavimas esant tokiai schemai. Akivaizdu, kad AEI elektros gamybos grafikas (ypač vėjo ar saulės) yra sunkiai prognozuojamas o ir galutinio vartotojo vartojimo grafikas (ypač butis, paslaugų sektorius) yra pakankamai netolygus. Esant tiesioginei sutarčiai tarp gamintojo ir galutinio vartotojo esminis klausimas taptų dviejų elektros srautų subalansavimas. Tai reikštų kad arba gamintojas arba vartotojas turi prisiimti balansavimo energijos tiekėjo funkciją. Šiuo metu Lietuvos rinkoje balansavimo energijos tiekėjais paprastai yra nepriklausomi energijos tiekėjai (vartojimo balansui užtikrinti) arba stambūs gamintojai (savo gamybos balansui užtikrinti). Todėl tokia siaurai suprantama įstatymo nuostata būtų sunkiai įgyvendinama ir galutiniams vartotojams (kurie šiandien pasirenka nepriklausomą energijos tiekėją ir nesuka sau galvos dėl balanso), bei mažiems AEI gamintojams (kurių visą elektros energiją superka ESO šiandien o ateityje jiems reikės ieškoti galutinio vartotojo vietoje to kad parduot elektrą biržoje arba rasti tiekėją kuris pirktų jo visą elektrą).</p> <p>Jei įstatymo interpretacija vertinti dar siauriau (t.y. kad ši nuostata netaikoma elektrai iš gamintojų kurie jau gavo kažkada paramą ar per investicijų finansavimą ar per elektros skatinamąjį tarifą ar rinkos kainos priedą nors jų skatinamasis laikotarpis jau</p>	<p>kartu su elektros energija arba atskirai, t. y. elektros energija gali būti įsigijama iš Lietuvoje veikiančio gamintojo, o kilmės garantija iš užsienyje veikiančio gamintojo. Tokiu atveju palankesnės sąlygos būtų sukuriamos užsienio gamintojams. Siekiant paskatinti vietinę generaciją, kuri galėtų būti vykdoma be valstybės paramos, svarbu užtikrinti, kad elektros energija ir kilmės garantija priklausytų tam pačiam gamintojui. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad dėl šios nuostatos įteisinimo ilgą laiką buvo diskutuojama su rinkos dalyviais bei Europos Komisija akcentuojant, kad toks atleidimas būtų galimas tik gamintojams, negaunantiems valstybės paramos ir elektros energiją parduodantiems tiesiogiai vartotojui pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartis.</p>
--	--	--

		<p>pasibaigė; ir kad VIAP nebus mokamas tik tuo atveju jei yra tiesioginė sutartis su pačiu gamintoju) tai šiuo metu bene vienintelis gamybos šaltinis, kurio pagaminta elektra atitiktų šiuos požymius yra Ignitis Kauno HE.</p> <p>Taip pat čia galima įžiūrėti ir savotiškai paslėptą subsidijavimo formą, kuomet nauji gamintojai, nelaimėję technologiškai neutralaus aukciono, arba tokio aukciono laimėtojai, pasiūlę 0 rinkos kainos priedą, de facto gali gauti papildomą naudą parduodami elektrą už šiek tiek didesnę nei rinkos kainą vartotojui dėl to kad vartotojas sutaupo VIAP dedamąją.</p> <p>Siekiant išvengti galimų skirtingų vartotojų grupių, kurie finansiškai remia atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą tačiau skirtingais būdais diskriminacijos viena kitos atžvilgiu, bei siekiant supaprastinti įstatymo nuostatos praktinį įgyvendinimą siūlau pakeisti įstatymo 74 straipsnio 5 dalis 6 punkto redakciją į sekančią:</p> <p>„74. 5. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos nerenkamos už:</p> <p>-----</p> <p>6) vartotojų suvartotą elektros energiją, kuriai vartotojas turi nepanaikintą kilmės garantiją elektros energijai, pagamintai naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.“</p> <p>Tokiu būdu visi vartotojai, kurie įsigyja kilmės garantijas yra atlaisvinami nuo VIAP mokėjimo nesvarbu ar tokia kilmės garantija teikiama kartu su elektros energijos pirkimo pardavimo sutartimi ar įsigyjama atskirai kilmės garantijų rinkoje. Taip pat išliktų ta pati šiuo metu sėkmingai veikianti elektros prekybos schema, kuomet vartotojai elektrą įsigyja iš nepriklausomo energijos tiekėjo užtikrinančio ir balansavimo funkciją, o gamintojai savo pagamintą elektrą parduoda laisvai ar nepriklausomam tiekėjui, ar biržoje ar pagal tiesiogines sutartis.</p>	
2.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p>Ørsted Offshore Wind Power (toliau – Ørsted) dėkoja už galimybę pateikti savo pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Ministerija) derinimui paskelbtų Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 13, 16, 20, 20-1, 23, 48, 49, 50, 55, 56, 57 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 15-1 straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. 20-3021(2) (toliau – AIE įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 6, 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. 20-3020(2) (toliau – EE įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).</p> <p>Įstatymų projektais keičiamas ir pildomas Lietuvos jūrinio vėjo energetikos reguliavimas. Ørsted, turėdama ilgametę šioje srityje – jūrinio vėjo jėgainių vystymo, statybos bei eksploatacijos</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 7 straipsnį konsultavimas viešojo administravimo subjekto veiklos klausimais priskiriamas prie veiklų, kurias privalo vykdyti visi viešojo administravimo subjektai, nors tos veiklos ir nėra laikomos viešuoju administravimu (7 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad leidimus veiklai elektros energetikos sektoriuje išduoda, keičia, leidimų galiojimą panaikina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) ir Taryba konsultuoja šiais klausimais, manytina, tikslinga įtvirtinti VŠĮ Lietuvos energetikos agentūrai tik apibendrintą funkciją, apimančią konsultavimą ir metodinės pagalbos teikimą veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais bei paramos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių klausimais.</p>

		<p>procesuose, norėtų pasidalinti savo ekspertinėmis žiniomis dėl Ministerijos siūlomų reguliavimo aspektų bei pasiruošimo 2023 m. numatytam konkursui.</p> <p>I. KONSULTAVIMAS ATSINAUJINANČIOS ENERGETIKOS KLAUSIM AIS</p> <p>Ørsted pritaria AIE įstatymo projekto 7 straipsniu pildomam 151 straipsniu, kuriuo VšĮ Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Agentūra) paskiriama pagrindiniu konsultaciniu centru visais su atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengimu ir statyba susijusiais klausimais. Tam, kad įpareigojimas konsultuoti apimtų ir jūrinio vėjo energetikai vystyti būtiną leidimą plėtrai ir eksploatacijai, siūloma papildyti šio straipsnio 1 dalį:</p> <p><i>„1. VšĮ Lietuvos energetikos agentūra teikia konsultacijas ir metodinę pagalbą, susijusią su leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimų plėtrai ir eksploatacijai, leidimų gaminti elektros energiją naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir leidimų modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išdavimu, veiklos elektros energetikos sektoriuje galimybėmis, galimų skatinimo priemonių atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams klausimais.“</i></p>	
3.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p>Taip pat siūlome AIE įstatymo projekte numatyti, kad konkurso laimėtojo sandorio kaina kasmet perskačiuojama, atsižvelgiant į infliaciją šalyje. Ørsted žiniomis, tokia praktika taikoma Jungtinėje Karalystėje ir daugelyje kitų jūrinio vėjo energetiką vystančių valstybių. Paprastai kaina indeksuojama atsižvelgiant į praėjusių metų infliacijos rodiklį arba įtvirtinama konkrečiai jūrinio vėjo energetikai taikoma indeksavimo tvarka. Šis indeksavimas konkurso dalyviams sumažintų neapibrėžtumą dėl ateities kainų. Taip sumažinta rizika konkurso dalyviams neabejotinai lemtų didesnę projekto užtikrintumą ir kartu – mažesnius sandorio kainos pasiūlymus.</p> <p>Siūlome papildyti AIE įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamą 22 straipsnį nauja 13 dalimi:</p> <p><i>„13. Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso laimėtojo sandorio kainą koreguojama kartą per metus, atsižvelgiant į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą).“</i></p> <p>Taip pat pritariame AIE įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamo 22 straipsnio 3 dalyje numatytam leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojo atleidimui nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio (jeigu toks būtų taikoma).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>AIEĮ projekte numatyta, kad apskaičiuojant didžiausią galimą sandorio vertę yra vertinama diskonto norma. Paminėtina, kad aukcionuose dėl elektrinių plėtros sausumoje kainos priedo koregavimas nenumatytas. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad netikslinga perskačiuoti sandorio kainą, atsižvelgiant į infliaciją šalyje.</p>
4.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p><i>II.III. „Sandorio kainos“ sutarties nutraukimas</i></p> <p>Atkreipiame dėmesį, jog iš AIE įstatymo projekto nėra aišku, ar paramos laikotarpiu konkurso laimėtojas galėtų nutraukti sutartį dėl sandorio kainos ir toliau eksploatuoti jūrinio vėjo parką, jau be</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Iki šiol galiojančioje praktikoje sutartys dėl paramos skyrimo (fiksuoto tarifo ar kainos priedo) su gamintojais nėra pasirašomos. Parama suteikiama vadovaujantis įstatyminėmis</p>

		<p>valstybės paramos. Siūlome įstatyme aiškiai įtvirtinti, jog sutarties dėl sandorio kainos nutraukimas yra negalimas visu paramos laikotarpiu. Pavyzdžiui, nutraukus šią sutartį grėstų didelė piniginė bauda.</p> <p>Priešingu atveju, konkurso dalyviai bei laimėtojas gali turėti motyvacijų, besikertančių su naudomis, kurias teikia CfD modelis. Esant galimybei be pasekmių nutraukti „sandorio kainos“ sutartį konkurso dalyviai galėtų siūlyti neproporcingai mažas, elektros energijos gamybos sąnaudų nedengiančias „sandorio kainas“, strateguodami, jog augant elektros kainai rinkoje, sandorį nutrauks. Tokiu atveju valstybė neatgautų jai priklausančios premijos už kainos perviršį. Be to, jei optimistinės prognozės dėl ateities rinkos kainų nepasitvirtintų, jūrinio vėjo parko veiklos sąnaudų viršytų pajamas, tad konkurso laimėtojas susidurtų su rimtais finansiniais sunkumais. Tad AIE įstatyme siūloma aiškiai įtvirtinus, kad nei valstybė, nei konkurso laimėtojas, visu paramos laikotarpiu, negali nutraukti sutarties dėl „sandorio kainos“.</p>	<p>nuostatomis. Atitinkamai, manome, kad šiuo atveju, gamintojui taikant sandorio kainą, pakanka, kad įstatyme nustatytas įpareigojimas valstybei 15 metų konkurso laimėtojui mokėti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas.</p>
5.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p>III. DĖL JŪRINIO VĖJO PARKO PRIJUNGIMO PRIE SAUSUMOS TINKLŲ</p> <p>AIE įstatymo projekto 9 straipsniu keičiamo 18 straipsnio 3 dalis perdavimo sistemos operatorių įpareigoja jūroje įrengti pastotę ir nutiesti kabelį, skirtą vėjo elektrinių parkui prijungti prie sausumos elektros tinklų. Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą ši pareiga tektų konkurso laimėtojui.</p> <p>Ørsted stipriai rekomenduoja nekeisti esamo reguliavimo – konkurso laimėtojui priskirti pilną atsakomybę už jungties tarp vėjo elektrinių parko ir žemyninio tinklo statybą ir eksploataciją. Ši, konkurso laimėtojui priklausanti, infrastruktūra būtų prijungta jungikliu prie transformatorinėse žemyninėje dalyje.</p> <p>Toks reguliavimas sudarytų sąlygas taupyti valstybės ir vartotojų lėšas bei optimizuoti visą jūrinio parko projekto dizainą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilną atsakomybę už prisijungimą prie žemyninio elektros tinklo palikus konkurso laimėtojui didės konkurencija tarp konkurso dalyvių. Tad galutinė šios infrastruktūros kaina bus mažesnė, nei kabelį tiesiant ir pastotę statant perdavimo sistemos operatoriui (ne konkurso rėmuose). • Konkurso laimėtojo suprojektuota ir jam priklausanti infrastruktūra leis užtikrinti geriausią sinergiją su jūrinio vėjo parku. Tai maksimizuos švarios jūrinio vėjo elektros energijos gamybos apimtį ir kartu mažins šios gamybos kaštus. • Jūrinių elektrinių parkų vystytojai paprastai turi daugiau patirties statyboje jūroje nei perdavimo sistemos operatorius. Tad pilna atsakomybę paliekant konkurso laimėtojui bus geriau užtikrinta, kad projektas bus baigtas per nustatytą terminą. 	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė š. m. birželio 22 d. pasitarime (protokolo Nr. 30) pritarė vėjo elektrinių plėtros Lietuvos jūrinėje teritorijoje koncepcijai, pagal kurią numatyta, kad perdavimo sistemos operatorius yra atsakingas už perdavimo tinklų plėtrą, reikalingą Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomoms plėtoti vėjo elektrinėms. Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 34 dalimi, perdavimo sistemos operatorius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo perdavimo tinklus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina perdavimo tinklų eksploatavimą, plėtrą ir techninę priežiūrą.</p>

		<p>Pažymime, jog šiuo metu prisijungimas prie sausumos tinklų pilna apimtimi vystytojams yra perduotas Jungtinėje Karalystėje (tik jau pastačius už perdavimo paslaugų teikimą naudojantis šia jungtimi vėliau mokama valstybė), Taivane ir Danijoje.</p> <p>Lietuvos atveju, kadangi būsimosios jūrinio parko jungties „koridorius“ yra visai netoli statomos jūrinės elektros jungties su Lenkija, rekomenduotume AIE įstatymo projekte nustatyti perdavimo sistemos operatoriaus pareigą užtikrinti „koridorių“ jūrinio vėjo jungties infrastruktūrai žemyninėje teritorijoje. Taip sumažinant riziką dėl ilgų konkurso laimėtojo derybų su žemės savininkais, per kurių sklypus bus tiesiamas kabelis iki žemyninės pastotės. Tačiau pati kabelio bei jūrinės pastotės statyba ir eksploatacija turi būti palikta konkurso laimėtojo atsakomybei.</p> <p>Be to, jei jūrinio parko prijungimo infrastruktūrą planuojama finansuoti ES lėšomis, būtina įsivertinti, jog finansavimo patvirtinimas gali užtrukti itin labai ilgai, projektui gali būti iškelti papildomi reikalavimai (pvz. projekte dalyvauti kelioms valstybėms). Tai sukeltų realią riziką infrastruktūros statybos vėlavimui ir lemtų milžiniškas baudas už kiekvieną vėlavimo dieną (remiantis AIE įstatymo projekto 9 straipsniu keičiamo 18 straipsnio 5 dalimi).</p> <p>Jei būtų apsispręsta palikti šiuo metu galiojantį jūrinio vėjo parko prijungimo modelį taip pat siūlome įtvirtinti, jog parko galingumas (kWh) būtų matuojamas žemyniniame prijungimo taške.</p>	
6.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p>V. PASIRUOŠIMO IR PROJEKTO ĮGYVENDINIMO EIGA</p> <p>Siekdami geriau suprasti, kaip siūlomas jūrinio vėjo energetikos reguliavimas atrodys praktikoje, sudėliojuome preliminarį pasiruošimo ir projekto įgyvendinimo schemą laiko juostoje (žr. 1 priedą). Ją sudarant remtasi tiek Įstatymų projektais, tiek galiojančiais teisės aktais. Esant galimybei, būtume dėkingi, jei Ministerija su Ørsted pasidalintų patikslintu planu anglų kalba. Taip pat siūlome Ministerijai suorganizuoti viešą seminarą potencialiems konkurso dalyviams ir kitoms suinteresuotoms šalims šio plano įgyvendinimo praktiniams aspektams aptarti.</p> <p>Toliau teikiame pastabas dėl konkrečių projekto įgyvendinimo eigos etapų.</p> <p><i>V.I. Ketinimų protokolas ir prievolių įvykdymo užtikrinimas</i></p> <p>Iš Įstatymų projektų nėra iki galo aišku, kuriuo etapu pasirašomas ketinimų protokolas ir pateikiamas prievolių įvykdymo užtikrinimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AIE įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamas 22 straipsnio 9 dalies 2 punktą ir 16 punktą ir numato, kad konkurso dalyviai su elektros tinklų operatoriumi turi būti pasirašę Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę Elektros energetikos įstatymo 211 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą. 	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Manome, kad nustatyti prievolių įvykdymo mažėjimą proporcingai įgyvendinantiems darbams būtų netikslinga, kadangi prievolių užtikrinimas operatoriui pateikiamas kaip garantija, kad operatoriaus tinklai rezervuojami su tikslu įgyvendinti projektą.</p>

		<p>• Tuo tarpu EE įstatymo projekto 7 straipsniu keičiama 211 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsniu keičiama 22 straipsnio 8 dalis numato, kad ketinimų protokolą pasirašomas ir prievolių įvykdymo užtikrinimas pateikiamas jau laimėjus konkursą.</p> <p>Ørsted nuomone, šios prievolės turėtų atsirasti tik konkurso laimėtojui. Pagal galiojantį 15 EUR/kW prievolių įvykdymo užtikrinimo tarifą 700 MW parkui ši suma siektų 10,5 mln. EUR. Gauti tokio dydžio garantiją visiems konkurso dalyviams būtų didelė finansinė našta. Kartu, jei būtų įtvirtintas įpareigojimas dar iki konkurso pasirašyti ketinimų protokolą, visi dalyviai turėtų su Litgrid jį pasirašyti dėl tos pačios jūrinio vėjo energetikai paskirtos teritorijos, kurios prijungimą prie tinklų ir taip numatys AIE įstatymas. Kas visoms pusėms sukurtų papildomus administracinius kaštus.</p> <p>Taip pat siūlome EE įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo 211 straipsnyje numatyti laipsnišką prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos mažėjimą, projekto įgyvendinimui progresuojant. Mūsų žiniomis, tokia praktika taikoma Vokietijoje vystomiems jūrinio vėjo projektams. Pavyzdžiui, prievolių įvykdymo užtikrinimo suma galėtų būti sumažinta 30 proc. konkurso laimėtojui gavus pritarimą Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir vėlesniais etapais.</p>	
7.	Orsted Wind Power A/S, 2020-07-22 raštu	<p><i>V.II. Garantuota prisijungimo prie elektros tinklų data</i></p> <p>Optimaliausiam vėjo jėgainių parko statybos tvarkaraščiui sudaryti, konkurso dalyviams būtina iš anksto žinoti tikslią datą, kada perdavimo sistemos operatorius bus pasirengęs jūrinio parko prijungimui prie elektros tinklų. Ją siūlome įtvirtinti AIE įstatymo projekto 24 straipsnio 4 dalyje, kartu su kitais terminais. Prioritetas – 2028 m. balandžio mėnuo. Konkreti data leis dalyviams optimaliai susiplanuoti statybos etapus, pritaikant juos prie statybos sąlygų jūroje.</p> <p>Tuo atveju, jei konkrečios datos neįmanoma nustatyti šiuo etapu, siūlome bent jau numatyti pareigą ją paskelbti kartu su skelbimu apie planuojamą organizuoti konkursą (iki 2023 m. birželio 1 d.).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarime</p> <p>Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijoje jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ nustatyta, be kita ko, pasiūlyti LITGRID, AB, pradėti parengiamuosius darbus Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų pagal su Energetikos ministerija suderintą grafiką. Atitinkama nuostata numatyta AIEĮ projekte (18 straipsnio pakeitimas). AIEĮ projekto įsigaliojimo nuostatose numatyta siūloma pakeitimų įsigaliojimo data ir tai, kad iki įstatymo įsigaliojimo turi būtų priimti įstatymą įgyvendinantys teisės aktai, tarp kurių būtų ir perdavimo sistemos operatoriaus ir Energetikos ministerijos suderintas tinklų plėtros grafikas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad siūlomas papildymas netikslingas.</p>

8.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p><i>V.III. Leidimas gaminti elektros energiją</i></p> <p>Kaip jau buvo minėta anksčiau rašte, siūlome pratęsti leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą bent iki 41 metų, tam kad leidimas gaminti elektros energiją galiotų bent 35 metus (prioritetas būtų dar ilgiau).</p> <p>Taip pat siūlome bent iki 20 metų pratęsti AIE įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamo 22 straipsnio 10 dalyje įtvirtiną paramos pagal CfD modelį laikotarpį bei pakeisti „aukciono“ sąvoką į „konkurso“ sąvoką:</p> <p><i>„10. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius iki informacijos apie konkursą paskelbimo dienos nustato ir viešai skelbia didžiausią galimą sandorio kainą, į kurią atsižvelgiama aukciono konkurso laimėtojų Vyriausybės nustatyta tvarka išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas 15 20 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos. Nustatydama didžiausią galimą sandorio kainą Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įvertina :“</i></p> <p>Abi šios sąlygos užtikrintų ilgesnį projekto atsiperkamumą ir didesnę užtikrintumą dėl gamintojo pajamų, tad sumažintų konkurso dalyvių pasiūlymus dėl sandorio kainos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsižvelgta dėl ilgesnio elektrinės eksploatavimo laikotarpio. Neatsižvelgta dėl paramos termino pratęsimo. Siūlomas nustatyti 15 metų paramos laikotarpis pasirinktas atsižvelgiant į kitų valstybių narių praktiką bei nacionalines sąlygas.</p>
9.	Orsted Wind Power, 2020-07-22 raštu	<p><i>V.V. Kompensacija kariuomenei</i></p> <p>Pagal galiojantį 18 EUR/kW kompensacijos kariuomenei tarifą, statant 700 MW parką ši suma siektų 12,6 mln. EUR. Mūsų žiniomis, daugumoje Europos Sąjungos valstybių nėra nustatyto konkretaus tarifo. Prašytume Ministerijos įvertinti galimybę keisti AIE įstatymo 49 straipsnio 8 dalį, šį tarifą sumažinant.</p> <p>Taip pat prašome įvertinti galimybes, kaip būtų galima užtikrinti ankstyvą dialogą tarp konkurso laimėtojo ir kariuomenės, kad susitarimas dėl papildomų priemonių bei sutarties dėl kompensacijos pasirašymas vyktų kuo sklandžiau.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 patvirtinu Statybos techniniu reglamentu STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (6 priedas), iki pateikiant prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą, privaloma gauti toliau įvardytų subjektų rašytinius pritarimus statinio projektui (be kitų nurodytame priede aptartų atvejų): jei suprojektuoti 30 m virš žemės paviršiaus ir aukštesni statiniai pasienio ruože – Civilinės aviacijos administracijos, Lietuvos kariuomenės vado ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir jei suprojektuoti 100 m ir aukštesni statiniai – Civilinės aviacijos administracijos ir Lietuvos kariuomenės vado. Atsižvelgiant į tai, vėjo elektrinių Lietuvos jūrinėje teritorijoje projektavimo metu turi būti kreipiamasi į Lietuvos kariuomenės vadą dėl elektrinių vietos derinimo bei kompensacinių priemonių. Pažymėtina, kad teritorijų planavimo metu taip pat vykdomas atitinkamas derinimas su Lietuvos kariuomene. Taip pat, manytina, netikslinga keisti šiuo metu AIEĮ nustatytą kompensacijos dydį.</p>

10.	Teisingumo ministerija, 2020-07-23 raštu Nr. (1.6E) 2T-1107	<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi pakartotinai pateiktus derinti patobulintus <u>Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – AIEĮ) 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą</u> (toliau – AIEĮ projektas), <u>Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 6, 9, 15, 16, 17, 20, 21¹, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą</u> (toliau – EEĮ projektas) ir <u>Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – EI) 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą</u> (toliau – EI projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai), teikia pastabas ir pasiūlymus:</p> <p>1. Pastebėtina, kad AIEĮ projekte dėstomoje AIEĮ 2 str. 14¹ d. vartojamos dvi sąvokos „modernizavimas“ ir „rekonstravimas“, kurios vartojant formuluotę „modernizavimas (rekonstravimas)“ būtų suprantamos kaip viena kitą pakeičiančios. Atkreiptinas dėmesys į panašias Lietuvos Respublikos statybos įstatyme apibrėžtas sąvokas, kurios, visgi, turi skirtingą prasmę (žr. Statybos įstatymo 2 str. 38 ir 72 d. pateikiamus sąvokų „statinio rekonstravimas“ ir „pastato atnaujinimas (modernizavimas)“ apibrėžimus, todėl siūlytina formuluotę „modernizavimas (rekonstravimas)“ išskaidyti (svarstyti, ar, pvz., rekonstravimas neturėtų būti siejamas tik su elektrine, kaip su nekilnojamoju daiktu, o modernizavimas – su elektros energijos gamybos įrenginiais).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įvertinant tai, kad yra įvairias technologijas naudojančios bei įvairių tipų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinės bei elektros energijos gamybos įrenginiai (pvz., saulės, vėjo, biokuro, biodujų elektrinės, kurios gali būti statomos priklausomai nuo įrenginio tipo tiek pastatuose, tiek ant pastatų, tiek žemės sklype), AIEĮ projekte siūloma sąvoka „elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginių modernizavimas (rekonstravimas)“ apima elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio atnaujinimą (modernizavimą) ir rekonstravimą. Modernizavimo (rekonstravimo) tikslas yra pakeisti elektrinės (elektros energijos gamybos įrenginių) įrengtąją galią ar padidinti elektrinės naudingumą (efektyvumą), o tai galima pasiekti įvairiais būdais, pvz., pakeisti visą arba dalį įrenginių ar valdymo sistemų ir įrangos (dėl to gali pasikeisti įrenginių matmenys), taip pat gali būti atkuriamos ar pagerinamos veikimo sąlygos (pvz., pakeičiami vėjo elektrinės sparnai į naujus, geresnių savybių arba pakeičiamas elektros energijos generatorius į naują, efektyvesnį, bet, pvz., matmenys ir galia tokiu atveju gali ir nesikeisti).</p>
11.	Teisingumo ministerija, 2020-07-23 raštu Nr. (1.6E) 2T-1107	<p>7. AIEĮ projekte dėstomoje AIEĮ 22 str. atsisakoma galiojančio AIEĮ 22 str. 7 d. 1-3 p. nuostatų. Galima suprasti, kad dalis šių nuostatų būtų atspindėta EEĮ projekte dėstomoje EEĮ 21¹ str. 2 d., tačiau pastebėtina, kad nebūtų atspindėtos galiojančio AIEĮ 22 str. 7 d. 3 p. nuostatos – „asmeniui išduodamas leidimas gaminti elektros energiją elektrinėje, kurios įrengtoji galia sutampa su galia, numatyta leidime plėtrai ir eksploatacijai“. Siūlytina šiuo aspektu įvertinti EEĮ projekte dėstomos EEĮ 21¹ str. 2 d. pildymo poreikį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>EEĮ projekte yra aptarta ir situacija, kai asmeniui išduodamas leidimas gaminti elektros energiją, kurio įrengtoji galia sutampa su galia, numatyta leidime plėtrai ir eksploatacijai (EEĮ projektu keičiamo 21¹ str. 2 d. pirmasis sakinyss)</p>
12.	Teisingumo ministerija, 2020-07-23 raštu Nr. (1.6E) 2T-1107	<p>9. EEĮ projekto 1 ir 2 str. siūloma nustatyti, kad Taryba, kuri pagal esamą teisinį reguliavimą (žr. galiojančio EEĮ 16 str. 3 d.) prižiūri leidimais reguliuojamą veiklą, taip pat tvirtintų Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisykles, o ne Vyriausybė, kaip numatyta šiuo metu galiojančiame EEĮ 6 str. 2 d. 1 p. (pastarasis punktas EEĮ projekte siūlomas pripažinti netekusiu galios). Aiškinamajame rašte nurodyta, kad toks teisinio reguliavimo pakeitimas suteiktų galimybę Tarybai greičiau reaguoti į praktikoje pasitaikančias problemas, susijusias su leidimų išdavimu, bei nedelsiant reaguoti į jas, priimant atitinkamus nurodytų taisyklių pakeitimus tokiu būdu užkertant kelią galimybėms analogiškais</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>EEĮ projekte siūloma suteikti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai funkciją tvirtinti Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisykles, kaip nurodyta aiškinamajame rašte, ir tai nustatyti Elektros energetikos įstatyme, kaip išimtį, nurodytą Viešojo administravimo įstatyme. Pažymėtina, kad leidimų veiklai elektros energetikos sektoriuje išdavimo, keitimo, galiojimo panaikinimą reglamentuoja įstatymai, t. y. įstatyme įtvirtintos leidimų išdavimo sąlygos, principai, todėl įstatymą įgyvendinančiame teisės akte, t. y. Leidimų veiklai elektros energetikos sektoriuje išdavimo taisyklėse, tik detalizuojamos</p>

		<p>atvejais skirtingai interpretuoti leidimų išdavimo taisykles. Visgi, atkreiptinas dėmesys į Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, pagal kurią konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai suponuoja valstybės pareigą <i>inter alia</i> užtikrinti teisinio reguliavimo <i>tikrumą ir stabilumą</i>, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2019 m. birželio 7 d. nutarimą Nr. KT17-N8/2019). Atsižvelgiant į būtent šiuos teisinio reguliavimo imperatyvus, manytina, kad rengėjų argumentas dėl galimybės greičiau pakeisti tam tikrus santykius reguliuojantį teisės aktą, atsižvelgiant į praktikoje pasitaikančias problemas, mūsų nuomone, nėra visiškai tinkamas. Taip pat pakartotinai atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 2 ir 7 p. įtvirtintus objektyvumo ir subsidiarumo principus, kurių kontekste kyla abejonių dėl siūlomo mechanizmo skaidrumo, nes ta pati institucija, neatskiriant teisėkūros ir teisės aktų įgyvendinimo funkcijų, nustatytų leidimų išdavimo (t. y. licencijavimo) taisykles, o taip pat ir vykdytų šių taisyklių įgyvendinimo užtikrinimo ir priežiūros funkcijas. Be to, kaip jau buvo minėta pirminėje Teisingumo ministerijos išvadoje, Civilinio kodekso 2.78 str. 1 d. nustato bendrą taisyklę, kad kiekvienai įstatymų nustatytai licencijuojamai veiklos rūšiai <i>Vyriausybė</i> tvirtina licencijavimo taisykles, jeigu kiti įstatymai nenustato ko kita. Manome, kad šios bendros taisyklės išimtys galėtų būti nustatomos tik atskirais, pagrįstais atvejais (pvz., kai nėra kito teisėkūros subjekto, galinčio priimti teisės aktą), ir jų nustatymas turi būti argumentuotas ir daugiau išimtinis.</p>	<p>prašymų pateikimo procedūros ir leidimų išdavimo tvarka, todėl manytina, kad tuo atveju, jei šias taisykles tvirtintų (įgyvendintų, taikytų) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nebūtų pažeidžiami skairumo principai. Be to, nurodytos taisyklės negali prieštarauti įstatymui.</p>
13.	Teisingumo ministerija, 2020-07-23 raštu Nr. (1.6E) 2T-1107	<p>11. Atsižvelgiant į pakeitimų skaičių, siūlytina EEĮ projekto 4 str. EEĮ 16 str. išdėstyti nauja redakcija.</p>	<p>Neatsižvelgta Pakeitimų apimtis nesudaro 50 proc. keičiamo straipsnio apimties, todėl, netikslinga visą keičiamą EEĮ 16 straipsnį dėstyti nauja redakcija.</p>
14.	Teisingumo ministerija, 2020-07-23 raštu Nr. (1.6E) 2T-1107	<p>12.2. Įvertinant naujas įstatymų projektų nuostatas (žr., pvz., AIEĮ projekto 10 str. dėstomas AIEĮ 20 str. 5¹ d., AIEĮ projekto 16 str. dėstomas 49 str. 6 d., EEĮ projekte dėstomas EEĮ 16 str. 10¹ d.; EĮ projekte dėstomas EĮ 21 str. 8 d. nuostatas), siūlytina įvertinti pereinamojo pobūdžio nuostatų įtvirtinimo poreikį įstatymų projektuose, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo apibrėžtumą ir tikrumą, reglamentuojant pradėtų procedūrų užbaigimo tvarką/naujų reikalavimų taikymo tvarką subjektams, kurių atžvilgiu tam tikros teisinės procedūros (pavyzdžiui, teisės suteikimo vykdyti tam tikrą veiklą) dar nebūtų užbaigtos iki įstatymų projektų įsigaliojimo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Pereinamųjų nuostatų AIEĮ projektu keičiamo 49 str. 6 d. manytina, nereikia, kadangi pakeitimai yra tikslinamojo pobūdžio, suderinimas su Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymo nuostatomis. Atsisakyta EEĮ projekte galiojančio Elektros energetikos įstatymo 16 str. papildymo 10¹ dalimi, kadangi leidimas gaminti elektros energiją bet kokio tipo ir didesnės kaip 30 kW galios elektrinėje yra išduodamas taikant galiojančio Elektros energetikos įstatymo 16 str. 9 d. nuostatas. Paminėtina, kad leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas tik tuo atveju, jei numatoma gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginiuose tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, taip</p>

			pat jeigu asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies nuostatas ir numato gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose.
15.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	Taip pat norime pareikšti susirūpinimą dėl kartu su Projektais pateiktame Aiškinamajame rašte išdėstytos formuluotės, kad atsižvelgiant į tai, jog aukcione už pagamintą elektros energiją dalyviai gali pasiūlyti 0 ct/kWh kainos priedą, „<...> Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad už nepagamintą elektros energiją gamintojas sumoka sumą lygią biržos kainai ir jo laimėto kainos priedo sumai <...>“. Asociacija nepritaria tokiam požiūriui, kadangi gamintojas, aukcione pasiūlęs 0 ct/kWh kainos priedą, neprašo jokios valstybinės paramos, išskyrus prijungimo pirmumo teisę, todėl neturėtų būti baudžiamas už nepagamintą elektros energiją.	Neatsižvelgta Pirmasis aukcionas parodė, kad elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojai yra suinteresuoti dalyvauti šiuose aukcionuose, neprašydami paramos elektros energijos gamybai. Aukcione už pagamintą elektros energiją dalyviai gali pasiūlyti 0 ct/kWh kainos priedą, todėl AIE įstatymo nuostata, įpareigojanti gamintojus prisiimti atsakomybę už nepagamintą elektros energijos kiekį, nebetenka prasmės. Atsižvelgdami į tai, kad Taryba Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatuose kaip vieną iš aukciono laimėtojų nustatymo kriterijų nurodė gamybos kiekį, manome, kad svarbu užtikrinti, jog gamintojai, siekdami laimėti aukcioną, šio kiekio nedidintų. Atkreipiame dėmesį, kad laimėjus aukcioną gamintojui taikomas ne tik kainos priedas, tačiau ir kitos skatinimo priemonės, pvz., persiuntimas pirmumo teise, kuris ateityje, nesant pakankamo tinklo pralaidumo, gali būti labai svarbus.
16.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) pakeitimo projektui (toliau – Projektas) teikiame šias pastabas: 1.EEĮ siūlytume numatyti, kad leidimai gaminti elektros energiją elektrinėse, įrengtose Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje, išduodami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka išduoto ir galiojančio leidimo naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – Leidimas plėtrai ir eksploatacijai) yra atskira leidimų rūšis.	Neatsižvelgta Leidimas gaminti elektros energiją Lietuvos jūrinėje teritorijoje pastatytoms elektrinėms nėra atskira leidimų rūšis ir pateiktini dokumentai šiam leidimui gauti yra tokie patys tiek sausumoje, tiek jūroje pastatytoms elektrinėms, atitinkamai, netikslinga įtvirtinti jo, kaip atskiros leidimo rūšies. Leidimas naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai) yra individualus konkurso procesą užbaigiantis dokumentas, todėl nelaikytinas atskira leidimo rūšimi, dėl kurio galėtų kreiptis bet kuris asmuo.
17.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	4.Projekte yra siūloma papildyti EEĮ 16 straipsnį 15 ¹ dalimi numatant, kad „asmens turimas leidimas gaminti elektros energiją panaikinamas išdavus leidimą modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį“. Asociacija siūlytų apsvarstyti ar nesusidarys aplinkybės, kuomet išdavus leidimą modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę, elektros gamyba joje nesustos, kol neprasidės faktiniai elektrinės modernizavimo (rekonstravimo) darbai ir ar tokiu atveju panaikinus leidimą gaminti elektros energiją, nebus pažeistos gamintojo teisės ir pareigos.	Atsižvelgta iš dalies Siekiant užtikrinti, kad elektros energijos gamyba numatomame modernizuoti (rekonstruoti) elektros energijos gamybos įrenginyje (elektrinėje) galėtų vykti tol, kol prasidės modernizavimo (rekonstravimo) darbai, EEĮ projekte numatoma, kad, kreipdamasis leidimo modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę, leidimo prašantis asmuo nurodytų datą, kada numatoma pradėti modernizavimo (rekonstravimo) darbus. Nuo nurodytos datos įsigaliojusių modernizavimo (rekonstravimo) leidimas, o leidimas gaminti elektros energiją būtų panaikinamas.

18.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	6. Akivaizdu, kad Projekto siūlymas papildyti EEĮ 16 straipsnį 25 ¹ dalimi yra siekis išspręsti situaciją, susidariusią po pirmojo technologškai neutralaus aukciono, kuomet jo laimėtojas per teisės aktuose nustatytą laiką negavo leidimo plėtoti elektros pajėgumus (toliau – LP), kadangi nespėjo laiku atlikti poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procedūrų. Vietoj to, Asociacija siūlytų apsvarstyti kitą alternatyvų siūlymą: atsisakyti reikalavimo gamintojams atsisakyti LP siekiant dalyvauti aukcione, taip išvengiant situacijų, kuomet aukcioną laimi dalyvis, nepasirengęs gauti LP. Taip pat kyla klausimas, ar gamintojui, kuris neketina dalyvauti skatinimo kvotų aukcione galiotų tokia pati tvarka, t. y. kad norint teikti prašymą išduoti LP užtenka turėti tik teigiamą arba neigiamą PAV atrankos išvadą (nereikia būti atlikus pilnų PAV procedūrų) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – PVS) ar turėti teigiamą PAV procedūrų išvadą. Jeigu ne, tuomet prašytume paaiškinti kodėl gamintojui, kuris ketina statyti vėjo parką be valstybės paramos būtų taikomos diskriminacinės sąlygos.	Neatsižvelgta Energetikos ministerija laikosi pozicijos, kad visi gamintojai, siekiantys gauti paramą, turi turėti vienodas sąlygas dalyvauti aukcione, todėl, atsižvelgus į Jūsų teiktą pasiūlymą, būtų sukuriamos sąlygos iš anksto rezervuoti tinklus ir nevykdyti projektų iki aukciono laimėjimo. Atkreipiame dėmesį, kad EEĮ projekte aiškiai nurodoma, kad nuostatos dėl leidimo gaminti išdavimo termino taikomos tik aukciono dalyviams, kurių terminas dėl kreipimosi išduoti leidimą plėtrai yra ribojamas. Gamintojai, nedalyvaujantys aukcione, turi neribotą laiką kreiptis dėl leidimo plėtoti, per tą laiką gali pasirengti visus reikiamus dokumentus, reikiamus leidimo plėtoti išdavimui.
19.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	9. Projekto 10 straipsnyje siūlomas EEĮ 20 straipsnio pakeitimas, kuriame siūloma keisti už nepagamintą elektros energijos kiekį numatytas baudas gamintojams, nepagamintą elektros energijos kiekį dauginant iš gamintojo laimėto kainos priedo ir elektros energijos vidutinės praėjusių metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos . Asociacija nepritaria tokiame siūlymui, kadangi tai nepagrįstai didina gamintojo grąžintiną sumą už nepagamintą elektros energiją, reikalaujant grąžinti ne tik numatytą laikotarpį gautą priedą, bet ir dalį negautų pajamų.	Neatsižvelgta Žr. 16 argumentą
20.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	10. Projekto 7 straipsnyje siūlomų 21 ¹ straipsnio pakeitimų kontekste, Asociacija siūlytų apsvarstyti galimybę gamintojui, nedalyvaujančiam aukcione, arba dalyvavusiam, bet jo nelaimėjusiam, prasižesti ketinimų protokolo, kartu ir plėtos leidimo, galiojimo trukmę tam tikram laikotarpiui pvz., papildomiems 3 metams, su sąlyga, kad vartotojas pateikia Elektros tinklo operatoriui (toliau – Operatorius) papildomą prievolių įvykdymo užtikrinimo garantiją (15 EUR/ kW). Tokiu atveju, jeigu projektas būtų užbaigtas laiku, gamintojui grįžtų abi pateiktos prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos. Jeigu gamintojas projekto laiku užbaigti nespėtų, tada visos pateiktos garantijos liktų pasinaudoti Operatoriui. Šis siūlymas aktualus, nes didelių vėjo projektų vystyme, etapas nuo gautos plėtos leidimo ir suprojektuoto parko ir gauto statybą leidžiančio dokumento trunka ~12-18 mėn. Vėjo jėgainių gamyba fabrike, nuo užsakymo pateikimo, trunka ~18-24 mėn. Prieš paleidžiant jėgainių gamybos užsakymą, gamintojai reikalauja pateikti statybą leidžiantį dokumentą. Parko statybos darbai, priklausomai nuo metų laiko, darbų grafiko, kitų detalių, trunka 6-9 mėn. Taigi praktikoje šiuo metu galiojanti leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus	Neatsižvelgta Galiojančiame Elektros energetikos įstatyme yra numatyta, kad leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (nepriklausomai nuo elektrinės/technologijos) galioja 36 mėnesius ir yra numatyta galimybė pratęsti šį terminą papildomiems 6 mėnesiams, jei įrodoma, kad atlikta ne mažiau kaip 50 proc. projekto įgyvendinimo darbų, bei neribotą kartų skaičių valstybės, trečiųjų asmenų veiksmų ar nengalimos jėgos aplinkybių buvimo laikotarpiui, jeigu pateikti atitinkami įrodymai. Įvertinant tai, manytina, kad teisės aktuose nustatyti terminai ir pratęsimo galimybės yra pakankami.

		trukmė (3 metai) dažnu atveju gali būti per trumpa, dėl to siūlytina sudaryti galimybę nekomplikuotai pratęsti jo galiojimo trukmę, sukuriant draugišką vystymo aplinką komerciniu pagrindu plėtojamiems atsinaujinančių energijos išteklių projektams.	
21.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	12.Projekto 7 straipsnyje siūlomų EEĮ 21 ¹ straipsnio 5 dalies pakeitimų kontekste, Asociacija siūlytų numatyti tam tikrą ribą, kuomet Operatorius gali pasinaudoti gamintojo prievolių užtikrinimu dalimi proporcinga nepanaudotai galios daliai dėl pastatytos mažesnės galios elektrinės, t. y. jeigu nėra esminio, ketinimo protokolu rezervuotos, galios sumažėjimo, pvz.: iki 5 %. Prieš pradėdamas projektą, vystytojas nežino, kokios tiksliai galios jėgainės jis statys. Ir nors gamintojo tikslas yra pastatyti maksimalios (plėtros leidimui) galios parką, tiksli galia paaiškėja tik vėlesniame etape, įvertinimus parko statybos grafiką, vėjo jėgainių gamybos trukmę bei galimybę atlikti jėgainių užsakymą ir pan. Be to, vienos vėjo jėgainės galia yra netolygi, dėl ko yra sunku pasiekti tikslią ketinimo protokole įrašytą galią. Pavyzdys: Projekto vystymo eigoje paaiškėja, kad gamintojas gali pastatyti 13 vėjo elektrinių po 5,3 MW galios, t. y. iš viso 68,9 MW. Tuo tarpu plėtros leidimu jam yra rezervuota 70 MW. Skirtumas 1,1 MW arba 1100 kW x 15 EUR/kW = 16500 EUR.	Neatsižvelgta Atkreipiamė dėmesį, kad viena iš konkurso laimėtojų nustatymo sąlygų yra didesnė įrengtoji galia, todėl, suteikus teisę pasiūlymus teikti su tam tikromis paklaidomis, būtų sukuriamos sąlygos, kuomet konkursą laimėtų gamintojas, negalintis pastatyti artimos 700 MW įrengtoios galios elektrinės. Manome, kad neįtvirtinus siūlomos nuostatos būtų užtikrinta, kad bus išnaudota visa nustatyta galia.
22.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	14.Taip pat siūlytume apsvarstyti galimybę didinti prievolių užtikrinimo sumą plėtrai jūroje taip siekiant išvengti taip vadinamų „Cowboy bids“, kuomet gamintojai, pateikę nepagrįstai žemus pasiūlymus, laimi konkursus ir dėl vieno ar kitų priežasčių neįgyvendina projektų. Manome, kad didesnis prievolių užtikrinimas galėtų būti panaudotas kaip tokių siūlymų „atbaidymo“ priemonė. Didesnis prievolių užtikrinimas taip pat galėtų būti panaudojamas Operatoriaus, kai gamintojas vėluoja įgyvendinti projektą, vietoj dabar AIEĮ Projekte siūlomų sankcijų (žr. 13 šio rašto pastaba AIEĮ projektui). Kaip kitą alternatyvą siekiant išvengti „Cowboy bids“, siūlytume apsvarstyti prekvalifikacinį konkurso dalyvių etapą, kurio metu būtų atrinkti potencialūs konkurso dalyviai.	Atsižvelgta iš dalies Siekdami užtikrinti, kad konkurse dalyvautų tik pasirenę statyti elektrines asmenys, siūlome AIEĮ projekte nustatyti kitus reikalavimus, pvz.: atrenkant laimėtoją prioritetą skiriamas gamintojams, pasiūliusiems pastatyti elektrinę, kurios įrengtoji galia artimesnė Vyriausybės nutarime nustatytajai galiai, šiuo atveju 700 MW. Taip būtų išvengta, kad gamintojai fiktyviai siūlys statyti mažesnės galios elektrines mažiausia kaina. Atsižvelgdami į tai, manome, kad nustatytas 15 Eur/kW prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis yra pakankamas.
23.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	15.Nepritariame Projekte siūlomam 21 ¹ straipsnio 4 dalies pakeitimui, siūlančiam leisti Operatoriui pasinaudoti gamintojo, atsisakiusio leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka, prievolių įvykdymo užtikrinimo dalimi, kuri apskaičiuojama 0,0123 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo dienos iki dienos, kai gamintojas nutraukia ketinimų protokolą, išreikšto dienomis. Šiuo atveju, gamintojas atsisako LP ne dėl savo noro ar kaltės, o dėl AIEĮ reikalavimo aukciono dalyviams.	Neatsižvelgta Atkreipiamė dėmesį, kad aukcionai organizuojami vadovaujantis Vyriausybės patvirtintu tvarkaraščiu, todėl aukcionų organizavimo datos yra iš anksto žinomos visiems rinkos dalyviams. Atitinkamai, jei gamintojui projektui vystyti reikalinga parama, jis turėtų laukti aukciono kvietimo ir iš anksto nerezervuoti tinklų, taip įgaudamas konkurencinį pranašumą. Taip būtų užtikrinta, kad visi gamintojai turės vienodas sąlygas gauti skatinimą.

24.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	16.Projekte siūloma papildyti EEĮ 74 straipsnio 5 dalį 6 punktu, jog VIAP lengvata gali pasinaudoti gamintojai, „kurie nėra įgiję teisės pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu, elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedu ar kitais Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais, naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pagamintą ir pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį <i>tiesiogiai vartotojui</i> parduotą elektros energiją.“ Siūlytume išbrauti žodžius „tiesiogiai vartotojui“, kadangi absoliuti dauguma dvišalių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių yra sudaromos tarpininkaujant elektros energijos tiekėjams, kurie nėra galutinis vartotojas, bet nupirktą elektros energiją parduoda galutiniams vartotojams ir ją balansuoja. Atitinkamai, reikėtų patikslinti EEĮ 46 ¹ str. nuostatas, jog dvišalėmis sutartimis laikomos ir sutartys, sudaromos tarp gamintojų ir kitų rinkos dalyvių (nepriklausomų tiekėjų).	Neatsižvelgta Žr. 1 argumentą
25.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	5.Projekte siūloma keisti AIEĮ 22 str. 3 dalį numatant, kad „<...> leidimo turėtojas leidimo galiojimo laikotarpiu atleidžiamas nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio, jeigu toks taikomas“. Siūlytume Projektą rengėjams pirmiau išsiaiškinti ar vėjo elektrinių parkui jūroje reikės mokėti žemės mokestį ir tuomet tai atitinkamai reglamentuoti įstatyme.	Neatsižvelgta Kadangi kol kas valstybinė žemė, esanti Lietuvos jūrinėje teritorijoje, nėra suskirstyta į žemės sklypus ir nėra nustatytas šios žemės mokestis, siekiant apsaugoti jūrinių elektrinių plėtotojus nuo tokių mokesčių, kurie gali atsirasti ateityje, AIEĮ projekte siūloma atleisti nuo mokesčio mokėjimo.
26.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	6.Prašytume pateikti išaiškinimą, už kokius tyrimus atsako atsakinga institucija, pavyzdžiui, ar bus atliekami vėjo greičio, dugno grunto, reljefo ar kitų jūros parametrų, reikalingų sėkmingo projekto įgyvendinimui, tyrimai, ir ar tai galės atlikti konkurso dalyviai (ar laimėtojas), nes pagal dabartines AIEĮ 22 str. 1 dalies formuluotes tai nėra iki galo aišku.	Atsižvelgta iš dalies Pagal galiojantį AIEĮ visus tyrimus atlieka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija – Energetikos ministerija. AIEĮ projekte šios nuostatos nekeičiamos. Numatoma, kad visi tyrimai, tarp jų ir vėjo greičio matavimai, geofiziniai ir geotechniniai dugno tyrimai bus atlikti ir jų rezultatai bus viešai paskelbti, kaip numato Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašas, patvirtintas energetikos ministro 2017 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1-317.
27.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	8.Taip pat siūlytume didinti AIEĮ 22 str. 10 dalyje siūlomą 15 metų skatinimo laikotarpį, kadangi Lietuvos elektros birža yra laikoma kaip nelikvidi ir rizikinga, todėl ganėtinai trumpas skatinimo laikotarpis gali atbaidyti potencialius gamintojus. Skatinimo laikotarpį siūlytume didinti iki 20 metų.	Neatsižvelgta Žr. 8 argumentą

28.	Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2020-07-22 raštu Nr. A2020/15	9. Toje pačioje AIEĮ 22 str. 10 dalyje nustatant kriterijus, pagal kurios Taryba nustatys didžiausią galimą sandorio kainą, siūlytina numatyti visas sąnaudas, kurias gamintojui teks patirti sumokant už atliktus tyrimus ir vertinimus.	Neatsižvelgta AIEĮ 22 straipsnio 6 dalyje nurodoma, kad tyrimus finansuoja konkursą laimėjęs gamintojas, todėl, siekiant nedidinti finansinės naštos vartotojams, tyrimų sąnaudos į didžiausios sandorio kainos skaičiavimą neįtraukiamos.
29.	Litgrid, AB, 2020-07-28 raštu Nr. 20SD-2202	<p>9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „18 straipsnis. Elektros tinklų pajėgumo padidinimas <...></p> <p>3. Atsižvelgiant į šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytame Vyriausybės nutarime įtvirtintas jūrinės teritorijos dalis, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtąsias galias, perdavimo sistemos operatorius pagal kompetenciją imasi visų pagrįstai reikalingų priemonių perdavimo sistemos operatoriaus valdomiems elektros tinklams, įskaitant tinklams eksploatuoti reikalingus elektros įrenginius, objektus ir transformatorių pastotę jūrinėje teritorijoje, projektuoti, įrengti, optimizuoti, išplėsti ir (ar) rekonstruoti ir didinti elektros tinklų pajėgumą tam, kad būtų galima prie elektros perdavimo tinklų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, numatomas įrengti jūrinės teritorijos dalyse. Šias tinklų plėtros priemones perdavimo sistemos operatorius įgyvendina pagal su Energetikos ministerija suderintą grafiką. Šių priemonių įgyvendinimo sąnaudos, įskaitant patiriamas pagrįstai reikalingiems žmogiškiesiems, techniniams ir materialiniams ištekliams įsigyti, laikomos perdavimo operatoriaus tinklo plėtros išlaidomis, kurios finansuojamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis. Šių sąnaudų dalį perdavimo sistemos operatorius mažina lėšomis, teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis gautomis iš kitų šių priemonių finansavimo šaltinių.</p> <p><...></p> <p>Pasiūlymas: AIE įstatymo projekto 9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „18 straipsnis. Elektros tinklų pajėgumo padidinimas <...></p> <p>3. Atsižvelgiant į šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytame Vyriausybės nutarime įtvirtintas jūrinės teritorijos dalis, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtąsias galias, perdavimo sistemos operatorius ~~pagal kompetenciją imasi visų pagrįstai reikalingų priemonių perdavimo sistemos operatoriaus valdomiems elektros tinklams,~~</p>	Neatsižvelgta Lietuvos Respublikos Vyriausybė š. m. birželio 22 d. pasitarime (protokolo Nr. 30) pritarė vėjo elektrinių plėtros Lietuvos jūrinėje teritorijoje koncepcijai, pagal kurią numatyta, kad perdavimo sistemos operatorius yra atsakingas už perdavimo tinklų plėtrą, reikalingą Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomoms plėtoti vėjo elektrinėms. Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 34 dalimi, perdavimo sistemos operatorius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo perdavimo tinklus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina perdavimo tinklų eksploatavimą, plėtrą ir techninę priežiūrą.

	<p>~~įskaitant tinklams eksploatuoti reikalingus elektros įrenginius, objektus ir transformatorių pastotę jūrinėje teritorijoje, projektuoti, įrengti, optimizuoti, išplėsti ir (ar) rekonstruoti ir didinti elektros tinklų pajėgumą organizuoja (pradedą) parengiamuosius darbus Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų projektavimui, įrengimui, optimizavimui, išplėtimui ir (ar) rekonstravimui ar elektros tinklų pajėgumų sausumoje didinimui~~ tam, kad būtų galima prie elektros perdavimo tinklų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, numatomas įrengti jūrinės teritorijos dalyse. ~~Šias tinklų plėtos priemones~~ Šiuos parengiamuosius darbus perdavimo sistemos operatorius įgyvendina pagal su Energetikos ministerija suderintą grafiką. ~~Šių priemonių parengiamųjų darbų~~ įgyvendinimo sąnaudos, įskaitant patiriamas pagrįstai reikalingiems žmogiškiesiems, techniniams ir materialiniams ištekliams įsigyti, laikomos perdavimo operatoriaus tinklo plėtos išlaidomis, kurios finansuojamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų ~~lėšomis. Šių sąnaudų dalį~~ lėšomis. Šių sąnaudų dalį perdavimo sistemos operatorius ~~mažina lėšomis, bei teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis gautomis iš kitų šių priemonių finansavimo šaltinių gautomis lėšomis.~~</p> <p>Argumentai:</p> <p>2020 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ (toliau – Nutarimas) 4 punkte yra nustatoma „pasiūlyti LITGRID, AB, <u>pradėti parengiamuosius darbus</u> Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų pagal su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija suderintą grafiką. Nutarimo derinimo metu LITGRID AB 2020 m. gegužės 19 d. raštu Nr. SD-1635 „Dėl teisės akto projekto“ (toliau – Raštas) pateikė pastabą šiam punktui siūlyti jį dėstyti taip:</p> <p>„Pavesti LITGRID, AB organizuoti parengiamuosius darbus, susijusius su tretiesiems asmenims priklausančios / valdomos sausumos žemės naudojimo teisėtumo klausimų sprendimu, Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų:</p> <p>3.1. iki 2021 m Q3 pabaigos užbaigti projektų „Harmony Link jungties statyba“ ir „330 kV skirstyklos “Darbėnai” statyba“ teritorijų</p>	
--	--	--

		<p>planavimo procesą.“</p> <p>Kartu su šiuo pasiūlymu, Rašte LITGRID AB motyvavo, kad papildomai siūlome išnagrinėti galimybę keisti Elektros energetikos įstatymo 75 straipsnį ir jūrinio vėjo jėgainių vystytojams suteikti teisę naudotis Elektros energetikos įstatymu nustatytu servitutu ir įrengti naujus elektros energetikos objektus, neišplečiant esamų operatoriaus valdomų EPL apsaugos zonos ribų ir/ar Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą, įtvirtinant jūrinio vėjo jėgainių vystytojų teisę naudotis žemės servitutais nustatytais tinklų operatorių naudai.</p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos koordinuojamoje darbo grupėje pateiktus LITGRID AB argumentus dėl šiuo metu vykdomo sinchronizacijos su Kontinentinės Europos tinklais projekto, apimančio 17 infrastruktūrinių projektų įgyvendinimą, ir apie 200 priemonių įgyvendinimą iš kontinentinės Europos operatorių pateikto Priemonių katalogo (SAFA), LITGRID AB negalės kokybiškai ir laiku prisiimti ir įgyvendinti visiškai naujos veiklos, susijusios su jūros vėjų prijungimui reikalingos infrastruktūros jūroje statybos, apimančios jūros platformą, pastotę ir kabelio iki kranto statybą. Todėl LITGRID AB siūlo jūrinės dalies infrastruktūros statybą pavesti vykdyti jūros vėjų projekto vystytojams.</p> <p>Be to, LITGRID AB nuomone, sausumos elektrinių prijungimo procesas negali iš esmės skirtis nuo numatomo įtvirtinti jūros jėgainių prijungimo proceso. Sausumos gamintojai negali būti diskriminuojami vėjo jėgainės jūroje vystysiančių gamintojų atžvilgiu ir todėl siūloma laikytis šiuo metu teisės aktuose nustatytos gamintojų elektrinių prijungimo prie perdavimo sistemos operatoriaus tinklų tvarkos.</p> <p>Kadangi AIEĮ Projektas akcentuoja tik 2030 m. tikslus ir atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių kiekius šiems metams, taip pat Nutarimo priede nurodytos tik iki 2030 m. JVE galios/vietos (t. y. 700 MW), siūloma AIEĮ Projekte apsiriboti tik perdavimo sistemos operatoriaus parengiamaisiais darbais, kad prijungti JVE prie perdavimo tinklo sausumoje.</p> <p>Pirmasis parengiamųjų darbų etapas apimtų <i>teritorijų planavimo dokumentų parengimą</i> (įsk. sprendinius dėl numatytos reikalingos teritorijos Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos “Darbėnai” statybai). Kaip žinia, Darbėnų pastotės teritorija reikalinga ir jūrinio vėjo elektrinių prijungimui sausumoje. Tuo pat metu būtų daromos ir detalesnės studijos dėl technologijos pasirinkimo/įrengimo jūroje ir pan. Atitinkamai, tik sėkmingai pasiekus 2030 m. numatytus NENS ir AIE įstatyme pateiktus rodiklius/tikslus, etapais būtų daromi tolimesni sprendimai ir nauji LRV nutarimai (dėl +700 MW JVE ar 2050 m. tikslų) ir šių rodiklių/kiekiui prijungti reikalingos infrastruktūros įrengimo ir atsakomybių priskyrimui).</p> <p>Antrajame parengiamųjų darbų etape būtų priimami nutarimai ir</p>	
--	--	--	--

		nustatytos jūrinėje dalyje atsakomybės.	
30.	Litgrid, AB, 2020-07-28 raštu Nr. 20SD-2202	<p>LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 6, 9, 15, 16, 17, 20, 211, 22 IR 74 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 201, 21, 22, 23, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 STRAIPSNIŲ IR DVYLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 151 STRAIPSNIU IR 54 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS</p> <p>Manytina, kad aiškinamajame rašte nebuvo įvertinta, kaip AIEĮ Projekto nuostatomis priskirta nauja veikla dėl jūrinio vėjo infrastruktūros nuosavybės poveikis perdavimo sistemos operatoriaus veiklą, poveikį strateginio sinchronizacijos projekto įgyvendinimo terminams bei naujų/papildomų reguliacinių pokyčių poreikis.</p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos koordinuojamoje darbo grupėje pateiktus LITGRID AB argumentus dėl šiuo metu vykdomo sinchronizacijos projekto, apimančio 17 infrastruktūrinių projektų įgyvendinimą ir apie 200 priemonių įgyvendinimą iš kontinentinės Europos operatorių pateikto Priemonių katalogo (SAFA), LITGRID AB negalės kokybiškai ir laiku prisiimti ir įgyvendinti visiškai naujos veiklos, susijusios su jūros vėjų prijungimui reikalingos infrastruktūros jūroje statybos, apimančios jūros platformą, pastotę ir kabelio iki kranto statybą. Todėl LITGRID AB siūlo jūrinės dalies infrastruktūros statybą pavesti vykdyti jūros vėjų projekto vystytojams.</p> <p>Be to, LITGRID AB nuomone, sausumos elektrinių prijungimo procesas negali iš esmės skirtis nuo numatomo įtvirtinti jūros jėgainių prijungimo proceso. Sausumos gamintojai negali būti diskriminuojami vėjo jėgainės jūroje vystysiančių gamintojų atžvilgiu ir todėl siūloma laikytis šiuo metu teisės aktuose nustatytos gamintojų elektrinių prijungimo prie perdavimo sistemos operatoriaus tinklų tvarkos.</p> <p>Numatytas priemonės vykdant perdavimo sistemos operatoriumi, jų finansavimui numatomos VIAP lėšos iš vartotojų turės būti surinktos kelių metų laikotarpyje, ko pasėkoje tuo metu pastebimai išaugs elektros energijos tarifas vartotojams. Numatomas priemonės įgyvendinant jūros vėjų projekto vystytojams, patiriamų kapitalo kaštų kompensavimas, o tuo pačiu ir įtaka elektros energijos</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė š. m. birželio 22 d. pasitarime (protokolo Nr. 30) pritarė vėjo elektrinių plėtros Lietuvos jūrinėje teritorijoje koncepcijai, pagal kurią numatyta, kad perdavimo sistemos operatorius yra atsakingas už perdavimo tinklų plėtrą, reikalingą Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomoms plėtoti vėjo elektrinėms. Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 34 dalimi, perdavimo sistemos operatorius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo perdavimo tinklus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina perdavimo tinklų eksploatavimą, plėtrą ir techninę priežiūrą.</p> <p>Aiškinamajame rašte yra nurodyta, kad perdavimo tinklų modernizavimas, plėtojimas, rekonstravimas reikalauja laiko ir finansinių išteklių, kas gali turėti įtakos investavimui į atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines Lietuvoje. Atsižvelgiant į tai, AIEĮ projekto nuostatos nekeičiamos.</p>

		kainai vartotojams būtų išdėstyta tolygiai per ženkliai ilgesnį periodą.	
31.	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, 2020-07-30 raštu Nr. R2-(L)-4308	<p>Pastabos ir pasiūlymai dėl EEĮ projekto</p> <p>1. EEĮ projekto 4 straipsnio 11 dalimi siūloma pakeisti EEĮ 16 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„14. Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, jeigu asmuo numato statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW, ir juose gaminti elektros energiją tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, taip pat jeigu asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies nuostatas arba siekia tapti gaminančiu vartotoju ir numato statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW. Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus taip pat nereikalingas, jeigu numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę. Asmuo, numatantis ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę, Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka privalo informuoti apie tai Tarybą ir pateikti Tarybai statybą leidžiantį dokumentą, jei toks reikalingas. Asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginius ir juose gaminti elektros energiją tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, taip pat asmuo, atitinkantis šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies nuostatas arba siekiantis tapti gaminančiu vartotoju ir numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka apie tai privalo informuoti tinklų operatorių.“</p> <p>Tarybos nuomone, pagal siūlomos EEĮ 16 straipsnio 14 dalies pakeitimo projektą nėra aišku, ar leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas visais atvejais, jeigu numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę, ar tik tokiu atveju, kai įrengiami elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW. Jei tik tokiu atveju, kai numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW, Tarybos nuomone, šį atvejį atskirai išskirti</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsižvelgta į pasiūlymą susieti atvejus, kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas su įrengiamos saulės elektrinės įrengtosios galios dydžiu. EEĮ projekte numatoma, kad leidimas plėtrai nereikalingas, jeigu numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti iki 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinę. Neatsižvelgta į pasiūlymą vietoj statybą leidžiančio dokumento pateikimo numatyti statybos užbaigimą patvirtinančio dokumento pateikimą, kadangi pagal galiojantį statybos techninį reglamentą yra atvejų, kai statybą leidžiantis dokumentas yra privalomas. Atitinkamai AIEĮ projektu yra koreguojama 49 str. 7 d. Taip pat pažymėtina, kad EEĮ projektu siūloma atsisakyti tik leidimo plėtrai, tačiau prievolė gauti leidimą gaminti elektros energiją išlieka ir, siekiant gauti leidimą gaminti elektros energiją ant pastato pastatytoje ar į pastatą integruotoje saulės elektrinėje, privaloma pateikti galiojančio Elektros energetikos įstatymo 16 str. numatytus dokumentus. Leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas būtų tik tuo atveju, kai būtų numatoma gaminti elektros energiją iki 30 kW saulės elektrinėje (pastatytoje ant pastato ar integruotoje ant pastato) ir elektros energija būtų gaminama tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, ir tuo atveju, jeigu asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies nuostatas (t. y. asmuo atitinka elektros energiją gaminančio vartotojo statusą).</p>

		<p>keičiamo straipsnio nuostatose netikslinga (įeina į bendruosius atvejus, kuomet leidimo nereikia).</p> <p>Jeigu keičiamo 16 straipsnio 14 dalyje siekiama įtvirtinti, jog leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas visais atvejais, jeigu numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę (nepriklausomai nuo įrenginių įrengtosios galios), Taryba siūlo įvertinti keičiamo 16 straipsnio 14 dalies projekto nuostatų atitiktį Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (toliau – AIEĮ) numatytam teisiniam reglamentavimui, t. y. AIEĮ 49 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad ant pastatų statomos ar į pastatus integruojamos saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektoriai, iki 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės, neviršijančios teisės aktuose nustatyto triukšmo lygio, ir šilumos siurbiai įrengiami be statybą leidžiančio dokumento. Todėl siūloma EEĮ 16 straipsnio 14 dalies pakeitimo formuluotė, numatanti asmens prievolę pateikti Tarybai statybą leidžiantį dokumentą, jei toks reikalingas, Tarybos nuomone, prieštarautų AIEĮ numatytiems išimtims ir savo esme negalėtų būti įgyvendinamas. Atsižvelgdama į tai, Taryba siūlo keičiamoje EEĮ 16 straipsnio 14 dalyje numatyti asmens prievolę pateikti ne statybą leidžiantį dokumentą, bet dokumentą, patvirtinantį įrenginių įrengimą (statybos užbaigimą).</p> <p>Taip pat Taryba siūlo išimtis, numatančias atvejus, kuomet nereikalingas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, jeigu numatoma ant pastato statyti ar į pastatą integruoti saulės šviesos energijos elektrinę susieti ir su integruojamų saulės šviesos energijos įrenginių įrengtosios galios dydžiu.</p>	
32.	<p>Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, 2020-07-30 raštu Nr. R2-(L)-4308</p>	<p>4. EEĮ projekto 5 straipsnio 5 dalyje siūloma EEĮ papildyti 17 straipsnio 4² dalimi, be kita ko, numatant, kad „Leidimai gaminti elektros energiją keičiami tuo atveju, kai numatoma pagamintą elektros energiją naudoti kitai paskirčiai, nei nurodyta leidime“. Taryba pastebi, kad iš pateikto reglamentavimo nėra aišku, kokiais atvejais pagaminta elektros energija yra ir gali būti naudojama kitai paskirčiai, nei nurodyta leidime, t. y. jei keičiamo straipsnio pakeitimais siekiama reglamentuoti asmens teisės tapti gaminančiais vartotojais įgijimo pagrindus, kaip tai numatyta EEĮ 2 straipsnio 9 dalyje bei AIEĮ 201 straipsnio 1 dalyje, Taryba siūlo papildomos EEĮ 17 straipsnio 42 dalies formuluotę, be kita ko, dėstyti taip: „Leidimai gaminti elektros energiją keičiami tuo atveju, kai asmuo, kuriam išduotas leidimas gaminti elektros energiją, ketina tapti gaminančiu vartotoju pagal šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalį, arba kai gaminantis vartotojas, kuriam išduotas leidimas gaminti elektros energiją pagal šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalį, ketina tapti</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>EEĮ projekte nesiūloma apsiriboti tik galimybe pakeisti leidimą gaminti tais atvejais, kai gamintojas siekia tapti gaminančiu vartotoju arba atvirkščiai, nes galimi ir kiti atvejai, kai reikia pakeisti leidimą gaminti, pavyzdžiui, kai gamintojas, gaminantis elektros energiją išimtinai savo reikmėms ir ūkio poreikiams, siekia tapti gamintoju, gaminančiu elektros energiją pardavimui arba atvirkščiai, arba gaminantis vartotojas siekia tapti gamintoju, kuris gamins elektros energiją tik savo reikmėms arba tik pardavimui ir savo reikmėms. Atitinkamai EEĮ projekte nesiūlomas baigtinis leidimo gaminti elektros energiją keitimų numatant pakeisti pagamintos elektros energijos naudojimo paskirčiai sąrašas.</p>

		gamintoju.“	
33.	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, 2020-07-30 raštu Nr. R2-(L)-4308	<p>2. AIEĮ pakeitimo projekto 9 straipsniu keičiamoje AIEĮ 18 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad už atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, plėtojamų jūrinės teritorijos dalyje, prijungimą prie transformatorių pastotės jūrinėje teritorijoje atsako ir su tuo susijusias sąnaudas apmoka šių elektrinių plėtotojas. Tuo tarpu AIEĮ pakeitimo projekto 13 straipsniu keičiamame AIEĮ 22 straipsnio 18 dalies 4 punkte nurodyta, kad leidimai plėtrai ir eksploatacijai šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis išduodami asmenims, „kurie prisijungimo prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje ir balansavimo sąnaudas įsipareigoja padengti savo lėšomis“. Taryba pastebi, kad šios nuostatos nedera tarpusavyje, ir siūlo AIEĮ pakeitimo projekto 13 straipsniu keičiamo AIEĮ 22 straipsnio 18 dalies 4 punktą išdėstyti taip: „kurie prisijungimo prie transformatorių pastotės jūrinėje teritorijoje ir balansavimo sąnaudas įsipareigoja padengti savo lėšomis“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Siekiant nesukurti prieštaraujančio reguliavimo, AIEĮ projektu keičiama 22 str. 18 d. patikslinta, atsisakant nuostatos apie prisijungimą, kadangi AIEĮ projektu keičiamoje 18 str. 4 dalyje siūloma įtvirtinti, kad už atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, plėtojamų jūrinės teritorijos dalyje, prijungimą prie transformatorių pastotės jūrinėje teritorijoje atsako ir su tuo susijusias sąnaudas apmoka asmuo, turintis leidimą naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.</p>
34.	Ignitis Renewables, UAB, 2020-07-23 raštu Nr. 1.3.200722-2	<p>2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Papildyti 2 straipsnį 141 dalimi:</p> <p>„141. Elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginių modernizavimas (rekonstravimas) – elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio, naudojančio atsinaujinančius išteklius, atnaujinimas, įskaitant visų arba dalies įrenginių ar valdymo sistemų ir įrangos pakeitimą, siekiant pakeisti elektrinės įrengtąją galią ir (arba) padidinti elektrinės naudingumą.“</p> <p>Komentaras:</p> <p>Manytina, jog apibrėžiant elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginių modernizavimą (rekonstravimą) neturėtų būti apsiribojama tik elektrinėmis ar elektros energijos gamybos įrenginiais, naudojančiais atsinaujinančius išteklius, kadangi ir išskastinį kurą naudojanči elektrinė ar elektros energijos gamybos įrenginys gali būti modernizuotas (rekonstruotas), tačiau šiuo metu to nereglamentuoja joks teisės aktas, todėl nėra aišku, kaip tas turėtų būti atliktas. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad įstatymuose nėra įtvirtinta „elektrinės naudingumo“ sąvoka, todėl siekiami aiškumo, prašome ją apibrėžti.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Šią sąvoką naudoti visų elektrinių ar elektros energijos gamybos įrenginių modernizavimui (rekonstravimui) ir ją perkelti į Elektros energetikos įstatymą. Taip pat apibrėžti „elektrinės naudingumo“</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>AIEĮ projektas parengtas siekiant įgyvendinti dalį 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (toliau – Direktyva) nuostatų. Direktyvoje aptariamas tik iš atsinaujinančių išteklių energiją gaminančių elektrinių (elektros energijos gamybos įrenginių) modernizavimas. AIEĮ projekte taip pat nesiūloma numatyti elektrinės naudingumo apibrėžimo, kadangi suprantama, kad naudingumas išreiškiamas naudingo veikimo koeficientu, kuris priklauso nuo elektros energijos gamybos technologijos. Elektrinės naudingumo padidinimas gali būti atliekamas skirtingais elektrinės modernizavimo (rekonstravimo) būdais (pvz., saulės elektrinės naudingumas gali būti padidintas įrengiant saulės modulių ant saulę sekančių sistemų, įrengiant efektyvesnius / naujesnius inverterius; vėjo elektrinių naudingumas – pvz., įrengiant efektyvesnę sparnuotę, efektyvesnius rotorius ir pan.)</p>

		sąvoką.	
35.	Ignitis Renewables, UAB, 2020-07-23 raštu Nr. 1.3.200722-2	<p>9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „18 straipsnis. Elektros tinklų pajėgumo padidinimas <...> 5. Tuo atveju, jei atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių statyba yra užbaigta Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka išduotas leidimas gaminti elektros energiją, tačiau ne dėl perdavimo sistemos operatoriaus kaltės valdomi elektros tinklai nėra parengti pagaminti elektros energijai priimti ir persiųsti, leidimo gaminti elektros energiją turėtojai dėl to patirtos išlaidos kompensuojamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Gamintojas gali pasirinkti vieną iš negautų pajamų kompensavimo būdų: 1) kompensaciją apskaičiuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba dauginant atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių elektros energijos kiekį, kuris galėjo būti pagamintas elektrinėje remiantis įrangos gamintojo specifikacija, iš gamintojo laimėtos sandorio kainos ir termino, kurį pagaminta elektros energija negali būti priimta ir persiųsta, atėmus sutaupyta nepersiųstos elektros energijos balansavimo išlaidas. Kompensacijos ir nepersiųstos elektros energijos balansavimo išlaidų apskaičiavimo tvarką nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Kompensacija išmokama gamintojui vieną kartą už laikotarpį nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos iki tol, kol bus galima elektrinėje pagamintą elektros energiją priimti ir persiųsti. Laikotarpis, už kurį sumokama kompensacija, įtraukiamas į skatinimo laikotarpį; 2) laikotarpiu, kuriuo pagaminta elektros energija negalėjo būti priimta ir persiųsta, pratęsimas skatinimo laikotarpis. Gamintojas apie pasirinktą negautų pajamų kompensavimo būdą informuoja perdavimo sistemos operatorių, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorių, Energetikos ministeriją ir Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą.“ Komentaras: 1. Pažymėtina, jog AIEĮ projekte nėra jokių nuostatų, susijusių su gamintojo negautų pajamų kompensavimu tuo atveju, kai elektros tinklai nėra parengti pagaminti elektros energijai priimti ir persiųsti dėl perdavimo sistemos operatoriaus kaltės. Atsižvelgdami į tai, siūlome papildyti AIEĮ projektą atitinkamomis nuostatomis. 2. Atkreiptinas dėmesys, jog Valstybinės energetikos reguliavimo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Atsižvelgta į pasiūlymą numatyti konkurso laimėtojų, užbaigusiam elektrinės statybą jūrinėje teritorijoje, kompensavimą už tai, kad nėra galimybės persiųsti pagamintos elektros energijos tinklais tuo atveju, kai tinklai yra neparengti elektros energijos persiuntimui dėl perdavimo sistemos operatoriaus kaltės. Taip pat atsižvelgta į pastabą dėl straipsnio dalių dėstymo. Neatsižvelgta į pasiūlymą AIEĮ projektą papildyti nuostata (pildyti galiojančio AIEĮ 11 str.) nauja siūloma Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos funkcija – nustatyti Kompensacijos ir nepersiųstos elektros energijos balansavimo išlaidų apskaičiavimo tvarką, kadangi galiojantis AIEĮ numato, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba atlieka ir kitas AIEĮ numatytas funkcijas (11 str. 14 p.).</p>

		<p>tarybos (toliau – Taryba) funkcija nustatyti Kompensacijos ir nepersiųstos elektros energijos balansavimo išlaidų apskaičiavimo tvarką nėra numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnyje, todėl šis straipsnis turėtų būti atitinkamai papildytas šia Tarybai numatyta atlikti funkcija.</p> <p>3. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad įstatymą sudaro dalys, skyriai, skirsniai, straipsniai. Įstatymo straipsnį sudaro dalys ir dalių punktai, punktai gali būti skaidomi į papunkčius. Atkreiptinas dėmesys, kad norma „<i>Gamintojas apie pasirinktą negautų pajamų kompensavimo būdą informuoja perdavimo sistemos operatorių, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorių, Energetikos ministeriją ir Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą.</i>“ nesudaro nei straipsnio dalies, nei dalies punkto, todėl tokia norma neatitinka minėtos Teisėkūros pagrindų įstatymo taisyklės ir yra koreguotina ją nurodant kaip straipsnio dalį arba straipsnio dalies punktą.</p> <p>Pasiūlymas: Pakoreguoti AIEĮ projektą pagal pateiktą pastabą.</p>	
36.	<p>Ignitis Renewables, UAB, 2020-07-23 raštu Nr. 1.3.200722-2</p>	<p>10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas <...></p> <p>7. Pakeisti 20 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip: „19. Šio straipsnio 18 dalyje nurodyta suma apskaičiuojama skirtumą tarp gamintojui aukcione paskirto 3 metų elektros energijos gamybos kiekio ir faktinio 3 metų elektros energijos gamybos kiekio, įskaitant dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį, padauginus iš gamintojo laimėto kainos priedo ir elektros energijos vidutinės praėjusių metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos. Gautos lėšos naudojamos Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.“</p> <p>Komentaras: Aiškinamajame rašte teigiama: „pirmasis aukcionas parodė, kad elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojai yra suinteresuoti dalyvauti šiuose aukcionuose neprašydami paramos elektros energijos gamybai, pasinaudodami kitomis, kartu su paramos schema siūlomomis, skatinimo priemonėmis (pvz., persiuntimas pirmumo teise). Aukcione už pagamintą elektros energiją dalyviai gali pasiūlyti 0 ct/kWh kainos priedą, todėl AIE įstatymo nuostata, įpareigojanti gamintojus priimti atsakomybę už nepagamintą elektros energijos kiekį, nebetenka prasmės.“</p> <p>Tačiau pridedama, jog atsižvelgiant į tai, kad VERT skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatuose kaip vieną iš aukciono laimėtojų nustatymo kriterijų nurodė gamybos kiekį, AIEĮ projektu siūloma</p>	<p>Neatžiūrėta. Žr. 16 argumentą</p>

		<p>nustatyti, kad už nepagamintą elektros energiją gamintojas sumoka sumą lygią biržos kainai ir jo laimėto kainos priedo sumai.</p> <p>Manome, kad toks baudimo už nepagamintą elektros energiją mechanizmas yra neproporcingas, taip pat tai galėtų sąlygoti energetikos plėtros esminį sulėtėjimą ar didesnes elektros energijos kainas dėl tokios rizikos perkėlimo gamintojams.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Atsisakyti siūlomo reguliavimo, pagal kurį gamintojas už nepagamintą elektros energijos kiekį turėtų mokėti ir elektros energijos vidutinę praėjusių metų kainą elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje.</p>	
37.		<p>4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Papildyti 16 straipsnio 1 dalį 8 punktu:</p> <p>„8) modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį.“</p> <p>Komentaras:</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog EEĮ projekte taip pat yra nurodomas ir dar vienas leidimas, kuris yra išduodamas veiklai elektros energetikos sektoriuje – leidimas naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai. Ši leidimų rūšis nėra įtvirtinta Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, todėl siūlome ją į šį straipsnį įtraukti.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Papildyti Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 1 dalį leidimu naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Žr. 17 argumentą</p>
38.	<p>Ignitis Renewables, UAB, 2020-07-23 raštu Nr. 1.3.200722-2</p>	<p>10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p><...></p> <p>3. Jeigu asmuo, turintis leidimą gaminti elektros energiją, gauna fiksuotą tarifą ir siekia modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę, fiksuoto tarifo mokėjimas sustabdomas leidimo modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį galiojimo laikotarpiui. Fiksuoto tarifo mokėjimas atnaujinamas ir skatinimo laikotarpis tęsiamas atlikus elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą (rekonstravimą) gavus leidimą gaminti elektros energiją.</p> <p>Komentaras:</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog EEĮ projekto 10 straipsnyje nėra taisyklės, apibrėžiančios kainos priedo mokėjimo sustabdymą ir atnaujinimą asmeniui atlikus energijos gamybos įrenginio modernizavimą (rekonstravimą) gavus leidimą gaminti elektros energiją. Manytina,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsisakyti nuostatos, aptariančios fiksuoto tarifo taikymą modernizuotai (rekonstruotai) elektrinei (elektros energijos gamybos įrenginiui), kadangi nustatant fiksuotą tarifą buvo vertintas tik elektrinės įrengimas.</p>

		<p>jog EEĮ projekto 10 straipsnio 3 dalies taisyklė turėtų būti taikoma ir šiems asmenims.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>akeisti EEĮ projekto 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>3. Jeigu asmuo, turintis leidimą gaminti elektros energiją, gauna fiksuotą tarifą ar kainos priedą ir siekia modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę, fiksuoto tarifo ar kainos priedo mokėjimas sustabdomas leidimo modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį galiojimo laikotarpiui. Fiksuoto tarifo ar kainos priedo mokėjimas atnaujinamas ir skatinimo laikotarpis tęsiamas atlikus elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą (rekonstravimą) gavus leidimą gaminti elektros energiją.</p>	
--	--	--	--